

Ljerka Mintas-Hodak,
asistent-istraživač

UDK 347.798-2
izvorni članak

PREDLED DOSADAŠNJEG RADA MEDJUNARODNIH ORGANIZACIJA
NA REVIZIJI POSTOJEĆEG MEDJUNARODNOG REŽIMA
POMORSKIH PRIVILEGIJA I HIPOTEKA/MORTGAGEA

Rad na reviziji medjunarodnog pravnog sustava pomorskih privilegija i hipoteka/mortgage tekao je istovremeno u tri medjunarodne organizacije: CMI-u, UNCTAD-u i IMO-u. U članku je dat prikaz rada na reviziji pomorskih privilegija i hipoteka u okviru tih organizacija uz kritičke ocjene uspješnosti postignutih rezultata rada u CMI-u i UNCTAD-u.

Udio zemalja u razvoju u svjetskom pomorskom prijevozu i u medjunarodnoj pomorskoj trgovini je nezadovoljavajući. Stoga se u aneksu rezulucije 35/56 Ujedinjenih naroda o Strategiji medjunarodnog razvoja u trećoj dekadi razvoja (1) predviđa i preporučuje poduzimanje strukturalnih promjena kojima bi se osiguralo povećanje udjela zemalja u razvoju u svjetskom pomorskom prijevozu i pomorskoj trgovini na način da sudjeluju barem sa 20% tonaze u svjetskoj pomorskoj floti do 1990. Ovaj osnovni cilj namće potrebu da se detaljno i sveobuhvatno istraže brojni problemi i nadju odgovarajuća rješenja u vezi s pitanjima: određenja investicijskih prioriteta u pomorstvu različitih zemalja u razvoju; pronalaženja olakšica za financiranje gradnje ili kupnje brodova; uloge pomorstva kao faktora koji djeluje na politiku zapošljavanja u zemljama u razvoju; ulogu pomorstva kao sredstva za unapredjenje izvoza zemalja u razvoju, itd.

Djelatnost UNCTAD-a. UNCTAD je bila jedna od prvih medjunarodnih vladinih organizacija koja je, na poticaj zemalja u razvoju, uočila da je osnovni i najteži problem zemalja u razvoju, u nastojanju da povećaju i razviju svoje nacionalne trgovачke flote, nedostatak finansijskih sredstava za gradnju odnosno kupnju brodova. Kako bi pomogao razvoju nacionalnih trgovачkih mornarica zemalja u razvoju i njihovom većem udjelu u svjetskom pomorskom prometu i medjunarodnoj pomorskoj trgovini, UNCTAD je dio svoga rada već od 1970-tih godina nadalje posvetio izradi preporuka kojima se potiču razvijene zemlje da pod što povoljniji-

jim uvjetima daju zajmove zemljama u razvoju za kupnju i gradnju brodova; razvoju mehanizma koji olakšava stjecanje potrebnih finansijskih sredstava za kupnju ili gradnju brodova; istraživanju puteva i načina da se zemljama u razvoju učine što dostupnijima sve informacije koje se odnose na primjenu raznih oblika finansijskih osiguranja zajmova za kupnju odnosno gradnju brodova. U okviru ovog zadnjeg aspekta UNCTAD-ove djelatnosti posebna je pažnja posvećena kritičkoj analizi postojećeg medjunarodnog režima pomorskih privilegija i hipoteka (mortgages), da li i u kojoj mjeri onemogućava ili umanjuje nastojanja da se olakša stjecanje finansijskih sredstava zemalja u razvoju za kupnju odnosno gradnju brodova.

1978. UNCTAD-ova "Grupa stručnjaka za poboljšanje metoda financiranja kupnje brodova od strane zemalja u razvoju" ispitala je uzroke koji sprečavaju izgradnju i ekspanziju trgovačkih flota u zemljama u razvoju. Kao jedan od osnovnih uzroka Grupa stručnjaka je naznačila nedostatak odgovarajuće nacionalne pravne nadgradnje koja bi omogućila zajmodavcu da zaključi ugovor o mortgageu ili hipoteci i upiše ga u odgovarajući nacionalni upisnik brodova kako bi osigurao naplatu u slučaju da zajmoprimac iz bilo kojeg razloga ne otplaćuje redovito svoj dug.⁽²⁾ Stoga je Odbor za pomorstvo UNCTAD-a u rezoluciji 43 (S-III)⁽³⁾ pozvao Tajništvo UNCTAD-a da pomogne zemljama u razvoju kako bi revidirale svoje pomorsko zakonodavstvo i dopunile ga onim pravnim institutima koji će eventualnom zajmodavcu pružiti dostatnu finansijsku sigurnost za povrat novca uloženog u pomorsku industriju ili u razvoj trgovačke mornarice. Odbor za pomorstvo UNCTAD-a ustanovio je također i Radnu grupu za medjunarodno pomorsko zakonodavstvo s ciljem da prouči s ekonomskog i privrednog aspekta postojeće medjunarodne unifikacijske instrumente s područja pomorstva i pomorsku praksu, kako bi ustanovila da li su u skladu s potrebama suvremenog ekonomskog razvoja, posebice zemalja u razvoju, te da bi ocijenila koje su promjene na medjunarodnom zakonodavnom planu neophodne, te predložila nova pravna rješenja ili druge odgovarajuće mjere. Na svojem prvom sastanku 1969. Radna je grupa prihvatile program rada koji je uključivao, između ostalog, ekonomski i privredni aspekti medjunarodnog zakonodavstva i pomorske prakse (izuzevši i one koji se odnose na teretnice, brodarske ugovore, zajedničku havariju i pomorsko osiguranje).⁽⁴⁾

Pomorski odbor UNCTAD-a odlukom 39(IX) odlučio je da se nadopuni program rada Radne grupe o medjunarodnom pomorskom zakonodavstvu. Prije donošenja odluke o pravcu u kojem treba nadopuniti program rada Radne grupe, Tajništvo UNCTAD-a je izradilo u formi izvještaja jedan općeniti program budućeg rada UNCTAD-a u vezi s medjunarodnim pomorskim zakonodavstvom pod naslovom: "Medjunarodno pomorsko zakonodavstvo: budući rad"⁽⁵⁾. Na temelju tog izvještaja Pomorski odbor UNCTAD-a je rezolucijom 49(X)⁽⁶⁾ odlučio nadopuniti program rada Radne grupe UNCTAD-a na: (i) pomorske privilegije i hipoteke, (ii) upis prava u odnosu na brodove u gradnji, i (iii) zaustavljanje brodova ili druge odgovarajuće mjere, time da su pomorski privilegiji i hipoteke dobine absolutni prioritet pred svim drugim temama kojima se Radna grupa u okviru svog proširenog programa rada treba baviti.

Uskoro zatim, na šestom zasjedanju UNCTAD-a u Beogradu 1983, donesena je rezolucija 144(VI) kojom se požuruje završetak medjunarodnih pregovora o reviziji pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagea).

U skladu s već spomenutom rezolucijom Pomorskog odbora UNCTAD-a 49(X) Tajništvo UNCTAD-a izradilo je u obliku još jednog izvještaja "Prethodnu analizu mogućih reformi u postojećem medjunarodnom režimu pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagaesa)".⁽⁸⁾

Ova "prethodna analiza..." je zapravo općeniti pregled postojećih oblika osiguranja pomorskih tražbina i njihovih vjezrovnika.

Nakon što su u prvom dijelu "Prethodne analize" odredjeni i definirani pojmovi - privilegiji, hipoteka, mortgage, zaustavljanje broda, ukratko je prikazan osnovni sadržaj postojećih medjunarodnih konvencija koje se odnose na ove pravne institute i koje nastoje medjunarodno unificirati različite nacionalne pravne pristupe temama vezanim uz spomenute pravne institute. U "Prethodnoj analizi" su potom označeni neki od najgorljivijih problema koji nastaju zbog neuspjeha medjunarodnih konvencija da kao unifikacijski instrumenti suzbiju raznolikost nacionalnih pristupa režimu pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagesa). Pošto je time u Izvještaju zaokružena slika postojećeg stanja, predložene su i različite vrste reformi uz naznaku njihovih međusobnih kom-

parativnih prednosti i nedostataka. Neke od predloženih reformi bile su predmet razmatranja i ocjene ne samo u okviru UNCTAD-a nego i drugih međunarodnih organizacija, pa ih je stoga zanimljivo navesti: (i) Zadržavanje status quo bez ikakvih promjena. Ovakav stav je neprihvatljiv zbog toga što je u UNCTAD-u i u drugim međunarodnim organizacijama odlučeno da se postojeći režim pomorskih privilegija i hipoteka mora promjeniti ako je to potrebno da bi se zemljama u razvoju pomoglo da lakše dodju do kredita. (ii) Povećati značaj uloge osiguranja. Ovo nije ocijenjeno kao opcija koja predstavlja praktično i brzo rješenje problema. (iii) Povećati ulogu upisa hipoteka (mortgagesa) i uvesti upis privilegija, kao sredstvo koje osigurava potpunu javnost, a time i sigurnost vjerovnika. Ni ova opcija nije ocijenjena kao prihvatljiva zbog niza poteškoća koje bi u primjeni izazvala. (iv) Smanjiti broj pomorskih privilegija. Prijedlog polazi od pretpostavke da broj postojećih međunarodno priznatih pomorskih privilegija i njihov odnos prema pomorskoj hipoteći (mortgageu) slabe ulogu pomorske hipoteke (mortgagea) kao sredstva za osiguranje kredita za gradnju ili kupnju brodova; (v) Poboljšati položaj hipotekarnog vjerovnika (mortgageea); (vi) Promjeniti Međunarodnu konvenciju za ujednačenje nekih pravila koja se odnose na pomorske privilegije i hipoteke (mortgages) iz 1967. Iz Izvještaja proizlazi da se promjene mogu odnositi na: sljedeća pitanja: a) da li treba zadržati dvije konvencije, jednu o pomorskim privilegijima i hipotekama (mortgages), a drugu o zaustavljanju brodova, ili ih spojiti u jednu; b) da li detaljnije odrediti pojam hipoteke (mortgage) i da li je potrebno odrediti točno podatke koji se moraju upisati prilikom upisa ugovora o hipoteći (mortgageu); c) da li je potrebno detaljnije odrediti pojam pomorskog privilegija; d) da li treba smanjiti broj pomorskih privilegija i koje od postojećih ispuštiti; e) da li treba preciznije odrediti što obuhvaćaju troškovi pravne zaštite; f) da li je potrebno mijenjati red prvenstva pomorskih privilegija; g) da li je potrebno promjeniti učinak prisilne prodaje broda na sudbinu upisanih hipoteka (mortgages); h) da li promjeniti ili ne učinak upisa broda u nacionalni upisnik i brisanja broda iz nacionalnog upisnika i njihov međusobni odnos; i) produžiti ili ne rok za utrnuće pomorskih privilegija ako brod nije unutar roka zaustavljen; j) da li i u kojoj mjeri

zadržati postojeće pravo retencije odnosno tzv. "possessory lien"; k) da li se konvencijske odredbe trebaju ili ne odnositi na brodove u vlasništvu države; l) treba li uskladiti odredbe Konvencije o raspodjeli fonda ograničene odgovornosti kad postoje pomorski privilegiji s odredbama Međunarodne konvencije o ograničenju odgovornosti brodovlasnika iz 1976. ili zadržati postojeći konvencijski tekst; m) precizirati ili ne da pomorski privilegij nastaje samo prema zakupniku broda (demise charterer); n) da li predviđjeti u međunarodnoj konvenciji i druge vrste osiguranja kredita osim hipoteke (mortgage).

Suradnja UNCTAD-a i IMO-a

Kako je promjena međunarodnog pravnog režima pomorskih privilegija i hipoteka (mortgages) i u programu rada Pravnog odbora IMO-a, to su pokrenuti pregovori između IMO-a i UNCTAD-a o potrebi suradnje u proučavanju ove teme kako bi se izbjeglo duplicitiranje posla. Glavni tajnici IMO-a i UNCTAD-a postigli su 2. ožujka 1983. prvi sporazum u tom smislu regulirajući postupak međusobnih pregovora o zajedničkom radu na promjenama međunarodnog pravnog režima pomorskih privilegija i hipoteka i o razgraničenju međusobnih istraživanja.⁽⁹⁾ Nakon pregovora između Tajništva IMO-a i UNCTAD-a koji su uslijedili po zaključenju prvog sporazuma, 20. studenog 1984. sklopljen je "Dodatak sporazumu od 2. III 1983. između Glavnih tajnika UNCTAD-a i IMO-a". U ovom dodatnom sporazumu razgraničeno je područje istraživanja između UNCTAD-a i IMO-a i to tako, da je utvrđeno kako je najprikladnije da se sva istraživanja u vezi s financiranjem kupnje i gradnje brodova, posebice pomorske hipoteke (mortgages), odvijaju u krilu UNCTAD-a, a da se pitanja vezana uz sigurno i nesmetano iskorištavanje brodova, posebice pitanja pomorskih privilegija, istražuju u krilu IMO-a. Naravno da će se sva istraživanja UNCTAD-a i IMO-a i nadalje upotpunjavati i međusobno koordinirati. U okviru istraživanja pomorskih hipoteke (mortgages) UNCTAD će, prema dodatnom sporazumu posebnu pažnju posvetiti: a) ulozi ugovora o hipoteći (mortgageu) u odnosu na druga postojeća međunarodna sredstva kojima se može olakšati financiranje izgradnje i kupnje brodova u zemljama u razvoju, b) učestalosti kojom se ugovor o hipoteći (mortgageu) koristi kao sredstvo financiranja kupnje i izgradnje brodova, c) prednostima i nedostacima hipoteke (mortgagea) u usporedbi s

drugim postojećim oblicima osiguranja kredita; d) istraživanju drugih oblika osiguranja financiranja kupnje i izgradnje brodova; e) materijalnom i procesnom pravu koje se odnosi na nastanak i ostvarenje pomorskih hipoteka (mortgagea); f) prijedlozima kako zainteresirati zemlje zajmodavce da odgovore potrebama zemlja u razvoju; g) trgovačkim implikacijama upisa zaključenog ugovora o hipoteći (mortgageu) u nacionalni upisnik brodova ili njegovog brisanja iz tog upisnika. U okviru istraživanja pomorskih privilegija IMO će, prema istom sporazumu, posebnu pažnju posvetiti: a) implikacijama koje pomorski privilegiji imaju na sigurno i nesmetano iskorištavanje brodova; b) poželjnosti za državanja postojećih pomorskih privilegija, uključujući razmatranje mogućnosti proširenja ili smanjenja njihovog sadašnjeg broja; c) rangiranju prioriteta pojedinih pomorskih privilegija između sebe; d) tehničkim implikacijama koje se mogu pojaviti u vezi s upisom zaključenog ugovora o hipoteći (mortgageu) u upisnik brodova ili s brisanjem takvog ugovora iz upisnika brodova.⁽¹⁰⁾

Radeći na temi promjena medjunarodnog pravnog režima pomorskih privilegija i hipoteka (mortgages), u skladu s postignutim sporazumima s UNCTAD-om, Tajništvo IMO-a je do sada izradilo dva "prethodna izvještaja" o toj temi koji su bili osnova za rad 52. i 55. zasjedanja Pravnog odbora IMO-a.⁽¹¹⁾ U prvom prethodnom izvještaju sadržane su diskusije i zaključci postignuti između predstavnika IMO-a i UNCTAD-a o razgraničenju istraživanja i o potrebi izbjegavanja duplicitiranja posla. U Izvještaju su utvrđene osnovne teme za koje se još u pregovorima između UNCTAD-a i IMO-a iskristaliziralo da ih treba detaljnije istražiti. Jedna od tih tema je ocjena u kojoj mjeri postojeći medjunarodni pravni režim pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagea), tj. medjunarodne konvencije o tome, služi ostvarenju određenih ciljeva zacrtanih u Izvještaju IMO-a: a) poticanju kreditiranja izgradnje i kupnje brodova; b) osiguranju zaštite u odnosu na pojedine tražbine vjerovnika; c) zaštiti broda od višestrukih tužbi podnesenih u različitim državama u odnosu na isti tužbeni zahtjev; d) smanjenju mogućih zapreka za slobodno iskorištavanje broda. U Izvještaju IMO-a je ocijenjeno da postojeći medjunarodni pravni sustav pomorskih privilegija i hipoteka kako je uspostavljen medjunarodnim konvencijama⁽¹²⁾ ne osi-

gurava uvijek ostvarenje svih postavljenih ciljeva u punoj mjeri, pa da ga stoga treba mijenjati i usavršavati. Pretpostavka za svaku promjenu je, prema stavu IMO-a izraženom u Izvještaju, sveobuhvatno istraživanje primjenom dogovorenih metoda rada izmedju IMO-a i UNCTAD-a.

U drugom prethodnom izvještaju IMO-a opisani su zaključci postignuti u Sporazumu IMO-a i UNCTAD-a (studenzi 1984) o razgraničenju istraživanja izmedju ovih dviju organizacija o temi revizije medjunarodnog pravnog sustava stvarnih prava, te o dodatašnjim rezultatima rada CMI-a na toj temi. U skladu s postignutim sporazumom izmedju IMO-a i UNCTAD-a, u drugom dijelu Drugog prethodnog izvještaja IMO-a, analiziran je postojeći sustav pomorskih privilegija s gledišta eventualne potrebe njegove promjene.

Suradnja CMI-a s IMO-om i UNCTAD-om - CMI je najavio 1982. da će započeti rad na reviziji pomorskih privilegija i hipoteka iz dva osnovna razloga: a) da bi utvrdio zašto Medjunarodna konvencija o ujednačenju nekih pravila o pomorskim privilegijima i hipotekama iz 1926. g. nije postigla zadovoljavajući broj ratifikacija, posebno iz zemalja "common lawa", b) zašto Medjunarodna konvencija o ujednačenju nekih pravila o pomorskim privilegijima i hipotekama iz 1967. nije čak nikad ni stupila na snagu. (15)

Radna grupa CMI-a ocijenila je da radu na reviziji spomenutih konvencija treba prethoditi ozbiljno istraživanje kako bi se utvrdilo da li države članice CMI-a smatraju da je Medjunarodna konvencija iz 1967. barem razumno osnova za pokušaj daljnje unifikacije prava pomorskih privilegija i hipoteka (mortgaga), dakako uz promjene i nadopune za koje se ocijeni da su potrebne. Radna grupa CMI-a također je ocijenila da istraživanje treba proširiti i na pitanje zaustavljanja brodova kako bi se utvrdilo da li revizija konvencija o pomorskim privilegijima i hipotekama uvjetuje i promjenu Medjunarodne konvencije o zaustavljanju brodova iz 1952. (17)

Za rad na reviziji pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagea) i zaustavljanja brodova Skupština CMI-a obrazovala je dva medjunarodna pododbora: Medjunarodni pododbor za pomorske privilegije i hipoteke (mortgages) i Medjunarodni pododbor za privremeno zaustavljanje brodova. Medjunarodni pododbor za pomorske privilegije i hipoteke je utvrdio, nakon analize odgovora

na upitnike razaslane svim državama članicama CMI-a, da je brod još uvijek najlakše dostupno i najjefitnije osiguranje za sve vrste zahtjeva za koje se može brodom jamčiti, pa je stoga potrebno osigurati najbolju moguću zaštitu hipotekarnog vjerovnika (mortgageea).⁽¹⁸⁾ Cilj revizije postojećeg medjunarodnog pravnog sustava pomorskih privilegija i hipoteke (mortgagea) u krilu CMI-a je trostruki: 1) uspostaviti sustav preferencijalnih osiguranja brodom kako bi se a) ohrabrilo kreditiranje kupnje i izgradnje brodova; i b) osigurala zaštita pojedinih vjerovnika; 2) uskladiti medjunarodna pravila koja se odnose na gornje zahtjeve; i 3) uskladiti medjunarodna pravila kako bi se ujednačile metode za ostvarenje zahtjeva protiv broda izvan države upisa broda i da bi se brodovi zaštitili od višestrukih tužbi podnesenih u raznim državama u odnosu na isti zahtjev.⁽¹⁹⁾

CMI je ponudio svoju suradnju i pomoć u radu na promjenama medjunarodnog pravnog sustava pomorskih privilegija i hipoteke (mortgagea) objema medjuvladinim medjunarodnim organizacijama - IMO-u i UNCTAD-u. Obje su organizacije spremno prihvatile suradnju s CMI-em, posebno stoga što je CMI, zahvaljujući razrjeđenoj metodologiji rada na reviziji medjunarodnih konvencija, prikupio veliki broj značajnih obavijesti o stavovima raznih država članica CMI-a u odnosu na poželjnost revizije Medjunarodne konvencije iz 1967, sadržaj promjena, prihvatljivost pojedinih prijedloga promjena, itd.⁽²⁰⁾

Na osnovi istraživanja podataka prikupljenih u Medjunarodnom pododboru CMI-a za pomorske privilegije i hipoteke, zaključeno je da se većina država članica CMI-a slaže u ocjeni da za osnovu daljnje unifikacije prava o pomorskim privilegijima i hipotekama treba uzeti Medjunarodnu konvenciju iz 1967. Medjunarodni pododbor CMI-a došao je također do zaključka da je za razvoj trgovачkih mornarica zemalja u razvoju neophodno osigurati pravne uvjete za dugoročno kreditiranje, te da je još uvijek najprikladnije i najjeftinije osiguranje za isplatu kredita namijenjenih kupnji i gradnji brodova, na temelju ugovora o hipoteći odnosno mortgageu, brod sam. Stoga je Medjunarodni pododbor ocjenu prihvatio donesenu i u UNCTAD-u i u IMO-u da potrebu revizije Medjunarodne konvencije za ujednačenje nekih pravila o pomorskim privilegijima i hipotekama iz 1967. treba prvenstveno ocijeniti s obzirom na to da li ta Konvencija i da li u dovoljnoj mjeri

osigurava potpunu zaštitu hipotekarnog vjerovnika odnonosno mortgageea. Medjunarodni pododbor je ocijenio, na temelju istraživanja i analize prikupljenih podataka od strane države članica CMI-a, da Konvencija iz 1967: a) osigurava da se hipoteka (mortgage) koja je valjano osnovana prema pravu države upisa broda, priznaje u svim ostalim državama ugovornicama ako se ispunе odredjeni konvencijom predviđeni uvjeti; b) osigurava da se brod ne može brisati iz upisnika brodova bez pretvodnog odobrenja hipotekarnog vjerovnika (mortgageea) osim u slučaju prisilne prodaje broda; c) regulira prisilnu prodaju broda tako, da omogućava kupcu da stekne vlasništvo broda koje se priznaje u svim ostalim državama ugovornicama i na taj način povećava mogućnost prodaje broda po tržišnoj vrijednosti; d) osigurava da se iznos dobiven prodajom broda rasporedjuje u skladu s odredbama Konvencije, pa da se tako hipotekarni vjerovnici (mortgageei) namiruju prema konvencijski utvrđenom redu prvenstva njihovih tražbina; e) omogućava hipotekarnim vjerovnicima (mortgageeima) relativno visoki prioritet njihovih tražbina time, što je smanjila ranije priznati broj privilegiranih tražbina koje imaju prvenstvo u namirenju pred hipotekarnim tražbinama.⁽²¹⁾ Promjene Konvencije iz 1967. za koje je Medjunarodni odbor CMI-a ocijenio da su potrebne i koje se uglavnom odnose na zamjerke postojećem tekstu Konvencije te su iznesene u UNCTAD-ovoj "Prethodnoj analizi"⁽²²⁾. Medjunarodni pododbor CMI-a je formulirao na temelju sugestija i u skladu sa željama i potrebama većine država članica CMI-a, koje su konačnu ocjenu predloženih promjena dale na XXXIII Medjunarodnoj konferenciji CMI-a, održanoj od 19. do 25. svibnja 1985. u Lisabonu. Rezultati te Konvencije su: Nacrt revizije Medjunarodne konvencije za ujednačenje nekih pravila koja se odnose na pomorske privilegije i hipoteke (mortgages) i Nacrt revizije Medjunarodne konvencije za ujednačenje nekih pravila koja se odnose na privremeno zauzimanje brodova.⁽²³⁾ Detaljnije je o promjenama unesenim u tekst pojedinih članova Konvencije iz 1967. bilo riječi u pretvodnom broju UPPP, ⁽²⁴⁾ pa će stoga biti zanimljivo temeljiti se osvrnuti se samo na pitanje u kojoj je mjeri Lisabonski nacrt Medjunarodne konvencije za izjednačenje nekih pravila o pomorskim privilegijima i hipotekama različit od Medjunarodne konvencije iz 1967. s obzirom na primjedbe koje su na tekst Konven-

cije iznesene u "Prethodnom izvještaju" UNCTAD-a.

Pitanje da li treba u Konvenciji detaljnije odrediti pojam hipoteke (mortgagea) i da li točno odrediti podatke koje treba prilikom upisa ugovora o hipoteci (mortgageu) upisati, Nacrt revizije konvencije je riješio tako, da je u čl. 1 i u svim odgovarajućim članovima Nacrta u kojima se spominju hipoteke i mortgagei, dodane riječi "i upisivi tereti iste prirode". Takodjer je iz dosadašnjeg teksta Konvencije iz 1967. izmedju neophodnih uvjeta za medjunarodno priznanje upisanih mortgagea i hipotika izostavljena svota koja se osiguravala tim stvarnim pravima. (25) Pitanje smanjenja broja pomorskih privilegija Nacrt revizije Konvencije CMI riješio je tako da je zadržao sve privilegije koje je priznavala i Konvencija iz 1967. uz prihvatanje i vrlo visoko rangiranje privilegija za doprinose za socijalno osiguranje koji se plaćaju u ime zapovjednika i posade broda. Uvažen je takodjer prigovor izražen u "Prethodnoj analizi" UNCTAD-a da su troškovi u Konvenciji iz 1967. nedovoljno precizno odredjeni i u novom tekstu Nacrta revizije Konvencije jasno je precizirano koji se troškovi u vezi s privremenim zaustavljanjem i naknadnom prodajom broda i u vezi s raspodjelom iznosa ostvarenog prodajom broda isplaćuju prije svih ostalih potraživanja (čl. 11 st. 2). Zadržano je i pravo retencije predviđeno već u Konvenciji iz 1967. time što prema čl. 6 Nacrta revizije konvencije sada takvo pravo imaju i brodograditelji i brodopravilači i kad izgube posjed broda, ako je to posljedica zaustavljanja ili pljenidbe broda po nalogu nadležnog organa. U odnosu na učinak prinude prodaje na privilegije i hipoteke (mortgage) nema ni u Nacrtu revizije konvencije nikakvih bitnih promjena, iako su razne delegacije predlagala suštinske promjene, ali ni jedan prijedlog nije dobio podršku većine zemalja. Usvojena je jedino promjena sugerirana od strane SAD-a da u stavku 1 čl. 11 Nacrta revizije Konvencije udje odredba ranije Konvencije iz 1967. po kojoj se nikakav brodarski ugovor ili ugovor o prijevozu neće smatrati privilegijem ili opterećenjem na brodu u vezi s prinudnom prodajom broda. Napokon, u "Prethodnom izvještaju" UNCTAD-a bilo je problematizirano pitanje učinaka deregistracije broda na sudbinu pomorskih hipoteka (mortgagea) i privilegija. Medjunarodni pododbor je negativno ocijenio prijedlog za promjenu odredbe čl. 3 Konvencije iz 1967, tako da omogući ponovni upis hipoteke ili

mortgagea u drugi upisnik brodova već i u slučaju kad brod promijeni zastavu, bez da istovremeno promijeni i vlasništvo. Inače je odredba o promjeni vlasništva ili upisa sadržana u čl. 3 Nacrta revizije konvencije sada preformulirana tako, da se na prijedlog engleske delegacije na Konferenciji u Lisabonu odnosi samo na dobrovoljnu prodaju ili promjenu vlasništva broda.

CMI je ova nacrta revizija konvencija usvojena na Lisabonskoj konferenciji CMI-a 1985. dostavio uz opširni popratni izvještaj⁽²⁶⁾ IMO-a i UNCTAD-a. I u IMO-u i u UNCTAD-u⁽²⁷⁾ je ocijenjeno da je posao koji je obavio CMI vrlo koristan i vrijedan, posebno stoga što je opći pristup CMI-a radu na reviziji medjunarodnog pravnog sustava pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagea) bio na liniji pristupa za koji su se u proučavanju tog problema opredijelili IMO i UNCTAD. Stoga su IMO i UNCTAD u pripremi svojih izvještaja o promjenama medjunarodnog pravnog režima pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagea) koristili svu dostupnu CMI dokumentaciju, a CMI je prilikom rada na reviziji konvencija o privilegijima i hipotekama (mortgageima) i o privremenom zaustavljanju brodova razmatrao mnoga pitanja na koja je ukazano u izvještajima IMO i UNCTAD. Lisabonske nacrte revizija konvencija o privilegijima i hipotekama (mortgageima) i o privremenom zaustavljanju brodova Radna grupa UNCTAD-a za pomorske privilegije i hipoteke (mortgagee) i Pravni odbor IMO-a ocijenili su kao "koristan izvor informacija i jedan od temeljnih pripremnih materijala za budući rad" ovih dviju medjunarodnih organizacija o tom pitanju. CMI je i nadalje ponudio IMO-u i UNCTAD-u svoju pomoć i suradnju u svim budućim oblicima rada IMO-a i UNCTAD-a na temi revizije medjunarodnog pravnog sustava pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagea) i privremenog zaustavljanja brodova.

Budući zajednički rad IMO-a, UNCTAD-a i CMI-a - Iz do sada opisanih aktivnosti triju medjunarodnih organizacija, IMO-a, UNCTAD-a i CMI-a, vezanih uz reviziju postojećeg medjunarodnog sustava pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagea) i uz to važnih promjena u medjunarodnom pravnom sustavu privremenog zaustavljanja brodova, jasno proizlazi da su se aktivnosti medjunarodnih organizacija odvijale u prvoj fazi rada paralelno i nepovezano. Posljedica toga je bila preklapanje djelokruga rada i duplicitiranje poslova. U drugoj fazi započeli su pregоворi iz-

medju IMO-a i UNCTAD-a o razgraničenju područja istraživanja i programa rada na reviziji. Uz sporazume koji su o tome sklopljeni između IMO-a i UNCTAD-a prešutno je postignut i sporazum ovih dvaju medjunarodnih organizacija s CMI-om koji je kao privatna medjunarodna organizacija sastavljena od manjeg broja visokostručnih osoba iz različitih država članica svojim radom znatno doprinio uspješnim pripremama za budući zajednički rad IMO-a i UNCTAD-a. Nakon što je CMI izradio nacrte revizija konvencija o pomorskim privilegijima i hipotekama (mortgageima) i o privremenom zaustavljanju brodova, te nakon što je u krilu UNCTAD-a izradjen još jedan izvještaj pod naslovom: "Analiza napretka mogućih promjena postojećeg medjunarodnog pravnog režima pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagea) i moguće metodologije u pristupu budućem radu"⁽²⁸⁾, a u IMO-u izradjen "Drugi prethodni izvještaj o radu na pomorskim privilegijima i hipotekama (mortgageima) i odgovarajućim drugim temama",⁽²⁹⁾ postalo je očito da se na pitanja u vezi s revizijom pomorskih privilegija i hipoteka koja su još uvjek ostala otvorena za istraživanje i traženje odgovarajućih rješenja mogu naći zadovoljavajuća rješenja samo ako se promijeni metoda rada, te se cijelokupni budući rad na reviziji medjunarodnog pravnog režima pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagea) nastavi kao jedinstveni projekt IMO-a i UNCTAD-a. U tu svrhu predloženo je u izvještaju UNCTAD-a pod naslovom "Analiza napretka..." obrazovanje Zajedničke grupe stručnjaka (Compact Group of Experts) IMO-a i UNCTAD-a. Premda je sličan prijedlog istaknut već u prvom izvještaju UNCTAD-a pod naslovom "Prethodna analiza...", u drugom izvještaju UNCTAD-a kao i na zadnjem (jedanaestom zasjedanju) Radne grupe za medjunarodno pomorsko zakonodavstvo ocijenjeno je da je imenovanje zajedničke grupe stručnjaka iz IMO-a i UNCTAD-a najpraktičniji način da se budući rad tih dviju organizacija na reviziji medjunarodnog pravnog režima pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagea) ubrza i učini što konstruktivnijim. Suradnja CMI-a sa zajedničkom grupom stručnjaka i s IMO-om i UNCTAD-om, predviđeni u drugom izvještaju UNCTAD-a, odvijat će se ne samo na osnovi izradjenih Nacrta revizija konvencija koje se ubrajaju medju temeljne radne materijale za budući rad, nego i na dosadašnji način, tj. da se CMI-u povjeri stručna analiza pojedinih

pitanja ili zatraži njegova stručna pomoć kad to zatreba Zajedničkoj grupi stručnjaka ili Radnoj grupi UNCTAD-a odnosno Pravnom odboru IMO-a.

Uz spomenuta dva nacrta revizija konvencije o pomorskim privilegijima i hipotekama (mortgageima) i u privremenom zaustavljanju brodova, usvojena na Lisabonskoj konferenciji CMI-a 1985, te uz Izvještaj CMI-a s komentarom pojedinih članova oba nacrta, u drugom izvještaju UNCTAD-a pod naslovom "Analiza napretka..." utvrđuje se da će osnovu za budući zajednički rad UNCTAD-a i IMO-a kroz Zajedničku grupu eksperata biti sljedeći pripremni dokumenti: prvi izvještaj UNCTAD-a pod naslovom "Pretchodna analiza...", drugi izvještaj UNCTAD-a pod naslovom "Analiza napretka...", izvještaji i dokumentacija pripremljena u IMO-u i tekst Medjunarodne konvencije za ujednačenje nekih pravila o pomorskim privilegijima i hipotekama (mortgageima) iz 1967.

Na osnovi svih do sada izvršenih istraživanja i postignutih rezultata UNCTAD je ocijenio da je nekoliko pitanja vezanih uz reviziju medjunarodnog pravnog sustava pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagea) i uz privremeno zaustavljanje brodova još uvijek ostalo neriješeno. To su: 1) da li broj i red prvenstva pomorskih privilegija u odnosu na pomorske hipoteke (mortgages) prijeći učestalost korištenja hipoteke (mortgagea) kao sredstva za osiguranje kreditiranja brodogradnje ili kupnje brodova; 2) da li bi ukidanje ili promjena rada prvenstva svih ili samo nekih od postojećih pomorskih privilegija u korist pomorske hipoteke (mortgagea) doprinjela ili pak štetila sposobnosti zemalja u razvoju da u oblasti pomorstva na medjunarodnom planu djeluju unesnije i probitačnije, 3) kako poboljšati status hipotekarnog vjerovnika (mortgagea); istražiti druge oblike osiguranja naplate kredita osim stvarnih prava na brodu; 4) preformulirati postojeću pravnu terminologiju.⁽³⁰⁾ Prva dva pitanja naznačena su još u prvom izvještaju UNCTAD-a kao neriješena i u odnosu na prvo pitanje UNCTAD je poduzeo odredjene korake kako bi došao do potrebnih podataka (razaslao upitnik i poslao misije u centre financijske moći i u zemlje zainteresirane za kupnju brodova) ali bez većih rezultata. Na osnovi prikupljenih podataka UNCTAD je u odnosu na prvo pitanje došao do zaključka da u procesu odlučivanja organizacije koje se bave kreditiranjem kupnje brodova

veću ulogu igraju odredjeni politički i privredni faktori negoli pravni. Zamjerke finansijskih krugova postojećem pravnom režimu pomorskih privilegija, hipoteka, mortgagea i privremenog zaustavljanja brodova, uglavnom su one koje su već identificirane u prvom izvještaju UNCTAD-a. U drugom izvještaju UNCTAD-a ocijenjeno je da će daljnje razmatranje i traženje odgovora na do sada neriješena pitanja biti znatno olakšano nastavkom rada IMO-a i UNCTAD-a u Zajedničkoj grupi stručnjaka.

Na posljednjem, jedanaestom zasjedanju Radne grupe UNCTAD-a za medjunarodno pomorsko zakonodavstvo, raspravljaјući o pomorskim privilegijima i hipotekama (mortgageima) zaključeno je da se predloži IMO osnivanje zajedničke grupe stručnjaka koja bi nastavila budući rad na reviziji medjunarodnog pravnog sustava pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagea) i privremenog zaustavljanja brodova, te da se rad na reviziji usredotoči na reviziju postojećih medjunarodnih unifikacijskih instrumenata, eventualnu izradu model-zakona ili samo smjernica o pravu pomorskih privilegija i hipoteka (mortgagea) i o mjerama privremenog osiguranja broda (npr. privremenog zaustavljanja), te na ispitivanje korisnosti uvodjenja medjunarodnog upisnika za pomorske privilegije i hipoteke (mortgages).⁽³¹⁾ Potrebno je napomenuti da je predstavnik IMO-a na XI zasjedanju Radne grupe UNCTAD-a upozorio da je prijedlog za sastav zajedničke grupe stručnjaka IMO-a i UNCTAD-a Pravni odbor IMO-a primio na znanje, ali da će IMO o tom prijedlogu odlučivati tek na svom 56. zasjedanju u travnju 1986.

Zaključak - Pregled dosadašnjeg rada i rezultata rada triju medjunarodnih organizacija (IMO, UNCTAD i CMI) na reviziji postojećeg medjunarodnog pravnog sustava stvarnih prava pokazuje da potrebne promjene u postojećem medjunarodnom pravnom sustavu stvarnih prava na brodu, kako bi se doprinjelo ostvarenju veće pravne sigurnosti hipotekarnog vjerovnika (mortgagea) da mu hipoteka (mortgage) predstavlja sigurno jamstvo za naplatu u slučaju da dužnik ne otplaćuje svoj kredit, a kroz to i veće spremnosti potencijalnih kreditora da zemljama u razvoju daju kredite za izgradnju i povećanje trgovačkih mornarica. Opseg i smjer promjena naznačen je do sada samo u dva nacrta revizija konvencija usvojena na Lisabonskoj konferenciji CMI-a. Sudeći prema tekstovima ta dva nacrta revizija konvencija medjunarodni pravni su-

stav stvarnih prava predvidjen Konvencijom iz 1967. uglavnom je za većinu država prihvatljiv kao osnova za daljnju unifikaciju, a promjene koje su unesene u cilju osiguranja veće zaštite hipotekarnog vjerovnika, su neznatne. Očito je, međutim, da i predloženi novi pravni režim pomorskih privilegija i hipoteke (mortgagea) u Nacrtu revizije konvencije CMI-a ne osigurava takvu zaštitu hipotekarnog vjerovnika u odnosu na naplatu kredita koja bi motivirajuće djelovala na potencijalne kreditore da učestalije negoli do sada i uz povoljnije uvjete daju kredite zemljama u razvoju. Ovo prvenstveno stoga što na funkciranje cjelokupnog mehanizma svjetskog kreditornog sustava namijenjenog kupnji i izgradnji brodova djeluju mnogobrojni faktori, od kojih je pravni aspekt sigurnosti kreditiranja samo jedan i ne presudno važan prilikom donošenja odluka o davanju kredita. IMO i UNCTAD smatraju da se postojeći medjunarodni pravni okvir koji osigurava kreditiranje pomorske privrede i prometa kako zemalja u razvoju tako i ostalih zemalja može unošenjem odgovarajućih promjena učiniti takvim, da maksimalno i prvenstveno zaštićuje naplatu tražbine stvarnopravnog vjerovnika, te ujedno stimulira potencijalne kreditore na davanje što povoljnijih kredita. U dosadašnjem radu IMO-a i posebno UNCTAD-a uglavnom su svoja istraživanja usmjeravali na kritičku analizu postojećeg stanja te na identificiranje potrebnih i poželjnih promjena. Opseg i sadržaj promjena koje je CMI unio u postojeće medjunarodne unifikacijske instrumente o stvarnim pravima IMO-a i UNCTAD-a nisu ocijenili kao zadovoljavajući, pa su stoga odlučili nastaviti rad na reviziji udruženim snagama kroz rad Zajedničke grupe stručnjaka. Ostaje međutim pitanje ako udruženi rad IMO-a i UNCTAD-a i završi stvaranjem takvog novog medjunarodnog pravnog sustava stvarnih prava na brodu koji će maksimalno štititi legitimna prava stvarnopravnih ovlaštenika na naplatu duga prodajom broda, hoće li takva pravila naići na veći stupanj prihvatanja medju državama negoli su nailazili dosadašnji unifikacijski instrumenti. Svjedoci smo da do sada postoji nekoliko medjunarodnih unifikacijskih instrumenata izrajdenih u krilu velikih medjunarodnih organizacija koji bitno mijenjaju postojeći sustav medjunarodno priznatih pravila na određenom području pomorskog prometa ili pomorske privrede u korist pravednijeg odnosa prema interesima zemalja u razvoju, a da još zadugo neće

stupiti na snagu jer ih najveći dio zemalja ne smatra prihvatljivima i djelotvornima u postojećim uvjetima odvijanja međunarodne pomorske trgovine i prometa.

-
- (1) Rezolucija Opće skupštine Ujedinjenih naroda br. 35/56 od 5. prosinca 1980., Dodatak: Strategija medjunarodnog razvoja u trećoj dekadi razvoja, paragraf 128.
 - (2) Grupa stručnjaka UNCTAD-a zadužena za poboljšanje metoda financiranja kupnje brodova od strane zemalja u razvoju sastavljena je u skladu s rezolucijom 28. (VIII) Pomorskog odbora UNCTAD-a, a započela je radom u svibnju 1978., a rezultati rada sadržani su u Izvještaju od 24. srpnja 1978., cf. Doc. TD/B/C.4/179.
 - (3) Cf. Izvještaj Pomorskog odbora UNCTAD-a s trećeg posebnog zasjedanja (TD/B/855-TD/B/C.4/227, Official Records of the Trade and Development Board, Twenty-third Session, Supplement No. 3, annex I, para. 8).
 - (4) Cf. Report of the Working Group on its first session, Official Records of the Trade and Development Board, Ninth Session, third part, Annexes, Doc. TD/B/289, annex II.
 - (5) Doc. TD/B/C.4/244 and Corr. 1.
 - (6) Cf. Report of the Committee on Shipping at its tenth session (Doc. TD/B/921-TD/B/C.4/254), Official Records of the Trade and Development Board, Twenty-fifth Session, annex I.
 - (7) Doc. TD/325, Proceedings of the UNCTAD Conference (sixth, Belgrade, 1983).
 - (8) Cf. "Preliminary analysis of possible reforms in the existing international regime of maritime liens and mortgages", izvještaj Tajništva UNCTAD-a, Doc. TD/B/C.4/ISL/48.
 - (9) Ibidem, para. 17-19, str. 4.
 - (10) Cf. "Analysis of progress in possible reforms in the existing international régime of maritime Liens and mortgages and a possible methodology of approach to future work", izvještaj Tajništva UNCTAD-a, Doc. TD/B/C.4/ISL/52, chapter I, para. 22-23.
 - (11) First Preliminary Report by IMO Secretariat, rujan 1984, Doc. LEG 52/5/Add. 1; Second Preliminary Report by IMO Secretariat, rujan 1985, Doc. LEG/55/4/1.
 - (12) Cf. LEG 52/5/Add. 1.
 - (13) Pri tome se posebno ističu: Medjunarodna konvencija o ujednačenju nekih pravila o pomorskim privilegijima i hipote-

kama iz 1926, Medjunarodna konvencija o izjednačenju nekih pravila o pomorskim privilegijima i hipotekama iz 1967, Medjunarodna konvencija o privremenom zaustavljanju brodova iz 1952, Medjunarodna konvencija o upisu stvarnih prava na brodovima u gradnji iz 1967, Medjunarodna konvencija o ograničenju odgovornosti vlasnika pomorskih brodova iz 1957. i Medjunarodna konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976. Cf. ibidem.

- (14) Cf. Dco. LEG 55/4/1.
- (15) Medjunarodnu konvenciju o ujednačenju nekih pravila o privilegijima i hipotekama iz 1926. ratificirale su: Belgija (1930), Brazil (1931), Danska (1930), Estonija (1930), Francuska (1935), Madjarska (1930), Italija (1949), Mađarska Republika (1935), Norveška (1933), Poljska (1936), Rumunjska (1937), Španjolska (1930), Švedska (1938); pristupile su konvenciji: Alžir (1964), Argentina (1961), Kuba (1983), Finska (1934), Haiti (1965), Iran (1966), Libanon (1969), Monaco (1931), Portugal (1931), Švicarska (1954), Sirija (1951), Turska (1955), Urugvaj (1970), Zair (1967); ratifikaciju su otkazale: Danska (1965), Finska (1965), Norveška (1965) i Švedska (1965). Medjunarodnu konvenciju o izjednačenju nekih pravila o privilegijima i hipotekama iz 1967. ratificirale su: Danska (1977), Norveška (1975) i Švedska (1975), a pristupila joj je Sirija (1974). Cf. Yearbook 1983-1984, Comité Maritime International, 1984, str. 87-89.
- (16) Cf. Izvještaj predsjednika CMI-a o pomorskim privilegijima i hipotekama, CMI, Doc. MLM 1926/1967-58 (tra).
VI - 84
- (17) Cf. "Maritime Liens and Mortgages", Report of the Working Group, CMI Doc. MLM-1926/1967 - 27.
IV - 1983
- (18) Cf. First Meeting of the C. M. I. International Sub-Committee on Maritime Liens and Mortgages, London, 20-21. Sept. 1983, Doc. MLM 1926/1967-32; "Maritime Liens and Mortgages X - 1983
- A progress Report by Francesco Berlingieri", CMI "News Letter", quarterly, rujan 1983.
- (19) Cf. UNCTAD "Preliminary analysis of possible reforms in the existing international régime of maritime liens and mortgages", op. cit. supra 8, str. 6.
- (20) Cf. "Izvještaj predsjednika CMI-a", op. cit. supra 16; "Preliminary analysis..." UNCTAD, op. cit. supra 8, str. 5-6; "First Preliminary Report" i "Second Preliminary Report" by IMO Secretariat, op. cit. supra 11.
- (21) Cf. "Maritime Liens and Mortgages - A Progress Report by Francesco Berlingieri", op. cit. supra 18.
- (22) Cf. stranica 4 ovog pregleda.

- (23) Cf. "Draft revision of the International Convention for the Unification of Certain Rules relating to Maritime Liens and Mortgages, UNCTAD Doc. TD/B/C.4/ISL/L.77; Draft revision of the International Convention for the Unification of Certain Rules relating to the Arrest of Sea-going Ships, UNCTAD Doc. TD/B/C.4/ISL/L.78; prijevod prvog Nacrta: prof. V. Filipović, u UPPPK, 105/106, 1985, str. 53-66; prijevod drugog Nacrta: V. Polić-Curčić, ibidem, str. 66-86.
- (24) Cf. Filipović, V., "Lisabonski nacrt revizije Medjunarodne konvencije za izjednačenje nekih pravila o pomorskim privilegijima i hipotekama od 1967", u UPPPK, 105/106, 1985, str. 42-52.
- (25) Ovo ispuštanje iz teksta Konvencije iznosa koji se hipotekom odnosno mortgageom osigurava, predstavlja ustupak pravnika iz zemalja kontinentalne Evrope pravnicima iz zemalja common lawa, kako bi se tekst Nacrta revizije Konvencije učinio što prihvatljivijim za angloameričke zemlje. Osnovni argument u prilog izostavljanja svote koja se stvarnim pravom osigurava prilikom upisa ugovora o stvarnom pravu na brodu u upisnik brodova bio je da danas postoje u zemljama common lawa i takve vrste mortgagea kod kojih se ne navodi svota nego samo objekt osiguranja tražbine ("open account mortgage"). Cf. ibidem, str. 43.
- (26) Cf. "Reports of the Comité Maritime International on (1) Draft Revision of the International Convention for the Unification of Certain Rules relating to Maritime Liens and Mortgages (Brussels, 27 May 1967) and (2) Draft Revision of the International convention for the Unification of Certain Rules relating to the Arrest of Seagoing Ships (Brussels, 10 May 1952)", UNCTAD Doc. TD/B/C.4/ISL/L.79.
- (27) Cf. UNCTAD "Analysis of progress...", op. cit. supra 10; IMO "Second Preliminary Report", op. cit. supra 11.
- (28) Cf. "Analysis of progress in possible reforms in the existing international régime of maritime liens and mortgages and a possible methodology of approach to future work", op. cit. supra 10.
- (29) Cf. "Second Preliminary Report on consideration of Work in Respect of Maritime Liens and Mortgages and Related Subjects", op. cit. supra 11.
- (30) Cf. UNCTAD "Preliminary analysis..." i UNCTAD "Analysis of progress...", op. cit. supra 8 i 10.
- (31) Cf. UNCTAD Draft resolution submitted by the Chairman of the Working Group on International Shipping Legislation, dated 22 October 1985, 2.30 a.m.; prijevod u ovom broju UPPPK.

SUMMARY

Ljerka Mintas-Hodak: REVIEW OF ON-GOING WORK IN INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN RESPECT OF REVISION OF THE INTERNATIONAL LEGAL RÉGIME OF MARITIME LIENS AND HYPOTHEQUES/MORTGAGES

After a brief explanation of the main reasons that influence the commencement of work on the review and revision of the existing international legal régime concerning maritime liens and hypothecques/mortgages, the author gives a chronologic review of work on the revision done in UNCTAD, IMO and CMI. Furthermore she describes the process of establishing co-operation among these three international organizations in dealing with the subject-matter so that every overlap in current studies being undertaken within these organizations can be easily avoided. The review finishes with the results achieved at the eleventh session of the UNCTAD Working Group on International Shipping Legislation, held in Geneva from 14-22 October 1985, and which are contained in the Draft resolution submitted by the Chairman of the Working Group on 22 October. In conclusion, the author expresses appreciation for the objectives underlying all these studies, especially for the wish to create better international conditions for the increase and development of the merchant marines of developing countries by facilitation of acquisition of ship financing. But taking into account the Draft revision of both conventions (for maritime liens and hypothecques/mortgages and for arrest of seagoing ships), the author is of the opinion that it will be very difficult to formulate any further changes in the texts of existing international conventions which would much improve the economic and legal position of the creditor/mortgagee and thus contribute to the development of a mechanism to facilitate requests for ship financing.